

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“04” 09 20 17 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ І ПОСТАНОВКА ТАНЦЮ

Галузь знань

02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 024 «Хореографія»

Освітній рівень Другий «магістерський»

Інститут мистецтв

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02196554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 16.91/17
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 17 р.

2017-2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А. О. Таранник

Робоча програма «Композиція і постановка танцю» для студентів 6 курсу,
галузь знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 024
«Хореографія», освітній рівень Другий «магістерський»

Розробник: Ветринська А.В. Карлицька С.В, викладачі кафедри хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової
комісії) хореографії

Протокол від. «28» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) _____

(підпис)

 Медвідь Т.А.

© _____, 2017 року

©Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 року

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
1. Опис предмета навчальної дисципліни	6
2. Тематичний план навчальної дисципліни	7
3. Програма	8
4. Навчально-методична карта дисципліни	11
5. Карта самостійної роботи студента	12
6. Система поточного і підсумкового контролю знань	13
7. Методи навчання	17
8. Методичне забезпечення курсу	17
9. Питання до контрольної роботи	18
Рекомендована література	20

Пояснювальна записка.

Дисципліна «Композиція і постановка танцю» на хореографічному відділенні вищого навчального закладу є головною профільною дисципліною тому, що підсумовує всі знання та навички, одержані з інших предметів, надаючи їм нових якостей, а також відокремлює ті, що визначають професійне місце фахівця.

Метою курсу є повідомлення нових знань та формування пізнавальних завдань про побудову танцювальних номерів, стилі, манеру різних танцювальних напрямків; практичне оволодіння навичками виконання сучасних танців ансамблевої конкурсної програми; визначення специфічних ознак індивідуального виконання в аспекті взаємодії традиції і новаторства.

Головним завданням курсу є засвоєння студентами знань і навиків як з теорії хореографічного мистецтва, так і з загальних понять. Зокрема, ознайомлення з природою танцю, його драматургією, із взаємозв'язком танцю і музики, літературою, образотворчим мистецтвом; навчання виразним засобам та законам композиції танцю; пізнання принципів побудови і аналізу хореографічних творів, системи їх запису; засвоєння методики роботи з танцювальними колективами. У навчальній програмі передбачається, в першу чергу, навчити студентів самостійної творчості, незалежно від того чи будуть вони в майбутньому творити, чи ставити танець за записом, а також навчити мислити їх хореографічними образами.

Програмний матеріал курсу вивчається відповідно до навчального плану у формі практичних занять. Також передбачається самостійна робота студентів.

Програма занять передбачає систематичне, послідовне, методично-цілісне вивчення курсу. Вона визначає зміст, об'єм знань і навичок, які повинні засвоїти студенти, а також організовує роботу викладача.

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- основний понятійно-категоріальний апарат дисципліни;
- методику виконання та застосування основ драматургії;
- принципи поєднання окремих рухів у танцювальні сполучення;
- історію розвитку хореографії;
- особливості втілення законів драматургії в різних за видами і формами хореографічних творах.

уміти:

- визначати характер музичного твору;
- створювати власні ідейні постановки;
- поєднувати вивчені фігури та елементи;
- розрізняти стилі та напрямки танців;
- орієнтуватися на сценічному майданчику;
- використовувати здобуті знання у професійній діяльності.

Структура програми навчальної дисципліни

«Композиція і постановка танцю»

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Курс:	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4 кредитів.</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модуль.</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>120(60/60)год.</i></p> <p>Тижневих годин: <i>1/1 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 02 «Культура і мистецтво»</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 024 «Хореографія»</p> <p>Освітній рівень: Другий «магістерський».</p>	<p><i>Нормативна</i></p> <p>Рік підготовки:<i>2.</i></p> <p>Семестр: <i>11/12</i></p> <p><i>Аудиторні заняття: 32(16/16) годин, з них: Практичні: 32(16/16) годин.</i></p> <p><i>Самостійна робота: 80 (40/40) год.</i></p> <p>Модульний контроль: <i>8 (4/4) год.</i></p> <p>Вид контролю: <i>Залік - 12 семестр.</i></p>

2. Тематичний план навчальної дисципліни.

№	Тема	Семестр	Кількість годин				
			Всього	Аудиторні	Практичні	Самостійні	Мод. контроль
I. Змістовий модуль.							
Створення етюдів з використанням елементарних рухів, простих та складних композиційних структур.							
1	Композиційний план – невід’ємна частина постановки танцю.	11	60	16	4	40	4
2	Постановка пантомімних сольних та парних етюдів.				4		
3	Постановка сольних «скульптурних» етюдів з використанням образів.				8		
Форма контролю –							
II. Змістовий модуль.							
Особливості роботи балетмейстера в створенні хореографічної постановки.							
4	Балетмейстер, як автор програми, сценарно-композиційного плану, лібрето.	12	60	16	8	40	4
5	Створення музично-ритмічного етюду з використання різних танцювальних стилів.				8		
Форма контролю – Залік							
ВСЬОГО			120	32	32	80	8

3. Програма

I. Змістовий модуль.

Створення етюдів з використанням елементарних рухів, простих та складних композиційних структур.

Тема № 1: Композиційний план – невід’ємна частина постановки танцю.

1. Практичний модуль.

План:

1. П’ять частин композиційної побудови.
2. Музика – основа для створення танцю.
3. Малюнок танцю.
 - Створення простого малюнку танцю на задану тему.
 - Створення багатопланового малюнку на задану тему.
4. Хореографічний текст.
 - Створення хореографічного тексту на основі заданого стилю.
 - Аналіз взаємозв’язку танцювального тексту з музичним матеріалом.
5. Створення хореографічного образу.
 - Постановка танцювального номеру на основі літературних героїв.
6. Пантоміма та жест в хореографічному номері.
 - Постановка пластичного етюд на вільну тему.

2. Модуль самостійної роботи.

Відпрацювати технічну та акторську майстерність у створеному етюді.

Тема № 2: Постановка пантомімних сольних та парних етюдів.

1. Практичний модуль.

План:

1. Види, форми, жанри та класифікація танців.
2. Основні принципи розбору танцю по запису.
3. Основні закони драматургії та їх застосування в хореографії.
4. Принципи роботи балетмейстера для створення хореографічного образу.
5. Хореографічний текст, як складова частина композиції танцю.

6. Вироблення ритмічної та динамічної узгодженості виконання рухів.
7. Відпрацювання емоційного забарвлення етюду.
8. Постановка парного пантомімного етюду.
9. Постановка сольного пантомімного етюду.

2. Модуль самостійної роботи.

Відпрацювати виконавську майстерність у створеному етюдi.

Тема № 3: Постановка сольних «скульптурних» етюдів з використанням образів.

1. Практичний модуль.

План:

1. Постановка сольних «скульптурних» етюдів.
2. Ґрунтовне опрацювання лексичного матеріалу створених сольних «скульптурних» етюдів.
3. Вироблення ритмічної та динамічної узгодженості виконання рухів.
4. Відпрацювання емоційного забарвлення етюду.

2. Модуль самостійної роботи.

Самостійно відпрацювати технічні особливості.

II. Змістовий модуль.

Особливості роботи балетмейстера в створенні хореографічної постановки.

Тема № 4: Балетмейстер, як автор програми, сценарно-композиційного плану, лібрето.

1. Практичний модуль.

План:

1. Балетмейстер як постановник хореографічних номерів.
 - Створення ідеї
 - Робота з музичним матеріалом
 - Створення хореографічного номеру
 - Танцювальна лексика з образним бачення всього номеру, декорацій, костюмів та світлової партитури.
 - Робота з виконавцями, художником-декоратором, костюмером, художником по світлу, звукорежисером.
2. Створення композиційного та музичного плану постановки на задану тему.

2. Модуль самостійної роботи.

Написати конспект з теми.

Тема № 5: Створення музично-ритмічного етюду з використання різних танцювальних стилів.

1. Практичний модуль.

План:

1. Постановка музично-ритмічних етюдів з використанням елементів класичного танцю.
2. Постановка музично-ритмічних етюдів з використанням елементів сучасного бального танцю.
3. Постановка музично-ритмічних етюдів з використанням елементів народно-сценічного танцю.
4. Постановка музично-ритмічних етюдів з використанням елементів різних напрямків сучасного танцю.

2. Модуль самостійної роботи.

Самостійно відпрацювати танцювальний етюд з образними характерами.

Форма контролю: Контрольна робота. Практичний показ постановки.
Перевірка конспекту.

4. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., практичні заняття – 32 год.,
самостійна робота – 80 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль I (11 семестр)			Змістовий модуль II (12 семестр)	
Назва модуля	Створення етюдів з використанням елементарних рухів, простих та складних композиційних структур.			Особливості роботи балетмейстера в створенні хореографічної постановки.	
Кількість балів за модуль	128 балів			123 бали	
Теми практичних занять	<i>Композиційний план – невід’ємна частина постановки танцю. (відвідування – 1 бал) за роботу 10 балів Всього - 22бали</i>	<i>Постановка пантоміми х сольних та парних етюдів. (відвідування – 1 бал) за роботу 10 балів Всього - 22бали</i>	<i>Постановка сольних «скульптурних» етюдів з використанням образів. (відвідування – 1 бал) за роботу 10 балів Всього - 44бали</i>	<i>Балетмейстер, як автор програми, сценарно-композиційного плану, лібрето. (відвідування – 1 бал) за роботу 10 балів Всього - 44 балів</i>	<i>Створення музично-ритмічного етюду з використання різних танцювальних стилів. (відвідування – 1 бал) за роботу 10 балів Всього - 44 балів</i>
Самостійна робота	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 <i>(25 балів)</i>			Модульна контрольна робота № 2 <i>(25 балів)</i>	

Коефіцієнт –2,51 12 сем.

5. Карта самостійної роботи студента.

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
I. Змістовий модуль.		
Сворення етюдів з використанням елементарних рухів, простих та складних композиційних структур.		
Композиційний план – невід’ємна частина постановки танцю.	Модульний контроль, написання рефератів	5
Постановка пантомімних сольних та парних етюдів.	Модульний контроль, написання рефератів	5
Постановка сольних «скульптурних» етюдів з використанням образів.	Модульний контроль, написання рефератів	5
Змістовий модуль II.		
Особливості роботи балетмейстера в створенні хореографічної постановки.		
Балетмейстер, як автор програми, сценарно-композиційного плану, лібрето.	Модульний контроль, написання рефератів	5
Створення музично-ритмічного етюдів з використання різних танцювальних стилів.	Модульний контроль, написання рефератів	5
<i>Разом: 80 год.</i>	<i>Разом: 25 балів</i>	

6. Система поточного і підсумкового контролю знань.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Композиція і постановка танцю» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої

покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю
11 семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	8	8
2.	Робота на практичних заняттях	10	8	80
3.	Модульна контрольна робота	25	1	25
4.	Самостійна робота	3	5	15
	Всього без підсумкового контролю			128

10 семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування практичних занять	1	8	8
3	Робота на практичних заняттях	10	8	80
4	Модульна контрольна робота	25	1	25
5	Самостійна робота	5	2	10
6	Всього без підсумкового контролю			123
7	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта			128+123 =251/10 0=2,51
8	Підсумковий рейтинговий бал			100

Коефіцієнт 2,51

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

11 семестр

Поточне тестування та самостійна робота				Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта
Змістовий модуль № 1.				
T1	T2	T3	МКР	128
27	27	49	25	

10 семестр

Змістовий модуль № 2.			Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта	Коефіцієнт
T1	T2	МКР	123	123+128=251/100	2,51
49	49	25			

Таблиця 6.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань студентів зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. Методи навчання.

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

- Складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- Підготовка доповідей з теми модуля;
- Розробка тестових завдань з теми модуля;
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

8. Методичне забезпечення курсу.

- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

9. Питання до контрольної роботи.

1. Які завдання вирішує організатор постановочної роботи?
2. За допомогою яких художньо-виражальних засобів постановник номеру досягає поставленої мети?
3. Які основні етапи постановочної роботи?
4. Що таке «репертуар»?
5. Які основні принципи створення репертуару.
6. Опишіть основні композиційні форми та жанри хореографічної мініатюри (соло, дует, тріо, квартет).
7. Які джерела творчого задуму балетмейстера хореографічного номеру?
8. Що таке виконавська майстерність?
9. За допомогою яких критеріїв визначають майстерність артиста-професіонала?
10. Який зв'язок між музичним супроводом і формуванням ідеї?

Рекомендована література.

Основна.

1. Захаров Р. Искусство балетмейстера–М.:Искусство, 1954.
2. Захаров Р. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта. - М.: Искусство, 1983.

Допоміжна.

3. Богданов Г. Работа над композицией и драматургией хореографического произведения: Учебно-методическое пособие. – М.: ВЦХТ («Я вхожу в мир искусств»), 2007.
4. Богданов Г. Работа над танцевальной речью. – М., 2006.
5. Богданов Г. Работа над содержанием хореографического произведения. – М., 2007.
6. Богданов Г. Работа над музыкально-танцевальной формой хореографического произведения: Учебно-методическое пособие. Вып.2. - М.: ВЦХТ («Я вхожу в мир искусств»), 2009.
7. Захаров Р. Слово о танце. - М.: Молодая гвардия, 1979.
8. Захаров Р. Работа балетмейстера с исполнителем. - М.: Искусство, 1967.
9. Кривохижа А. Гармонія танцю. Методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. - Кіровоград, 2003.
- 10.Ройтерштейн М. Основы музыкального анализа. – М., 2001.
- 11.Сломинский Ю. Драматургия балетного театра XIX века. – М., 1977.
- 12.Сломинский Ю. О драматургии балета // Музыка и хореография современного балета. – Л.: Музыка, 1974.
- 13.Смирнов И. Искусство балетмейстера. - М.: ВТО, 1934.
- 14.Степанова Л. Запись танца. - М.: ЗУУИ, 1975.
- 15.Суворова М. Работа балетмейстера в драматическом театре. – М.: ВЦХТ («Я вхожу в мир искусства»), 2077.
- 16.Эсаулов. Хореодраматургия. Искусство балетмейстера. – Ижевск, 2000

- 17.Акимов В. Ф. Художник театра о своём творчестве. – М.: Искусство, 1973.
- 18.Балет. Энциклопедия (под редакцией Ю. Григоровича) – М.: Советскаяэнциклопедия, 1980.
- 19.Добровольская Г. Н. Танец, пантомима, балет. – Л.: Искусство, 1975.
- 20.Захаржевская Р. Костюм для сцены. – М.: Сов. Россия, 1967.
- 21.Кандинский В. Точка и линия на плоскости. – СПб.: Азбука-классики, 2004.
- 22.Кристи Г. В. Основы актёрского мастерства. – М.: Советская Россия, 1970.
- 23.Лопухов Ф. Хореографические откровения. - М.: Просвещение, 1971.
- 24.Лопухов Ф. Путь балетмейстера. – Берлин: Петрополис, 1925.
- 25.Мазель Л. А., Цукерма В. А. Анализ музыкальных произведений. – М.: Музыка, 1967.
- 26.Мочанов Ю. А. Композиция сценического пространства. – М.: Просвещение, 1981.
- 27.Музыка и хореография современного балета. Сборник статей. Вып.2. – Л., 1977.
- 28.Новерр Ж. Ж. Письма о танце и балетах. – Л.-М., 1965.
- 29.Рындин В. Ф. Художник и театр. – М.: Искусство, 1966.
- 30.Уральская В. Рождение танца. - М.: Сов. Россия, 1982.
- 31.Фокин М. Против течения. - Л.: Искусство, 1962.
- 32.ФутберИ. Пантомима, движение и образ. – М., 2000.
- 33.Энтелис Л. А. Сто балетных либретто. – Л.: Музыка, 1965.

34.Електронні ресурси.

- 35.Искусство балетмейстера // bolero-dance.com
- 36.Хореография: искусство балетмейстера // www.fitness-online.by
- 37.Глассарийру: постановка танец // www.glossary.ru